

FARSKÝ LIST

8. apríl – 14. apríl 2024, číslo 543

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

Opustiť svet znamená odpustiť svetu

Musíš sa naozaj oddeliť. Musíš byť naozaj takto svätý, oddelený. Inak to nejde.

Jednoducho opustiť svet. Prosto ho opustiť, skutočne ho opustiť, skutočne ho nechať za sebou.

Takže ako? Skutočne zo sveta odchádzaš?

Skutočne sa sťahuješ do Krista, do Sveta, ktorým je sám Boh? Je to o tomto rozhodnutí! Opúšťaš svet so všetkým jeho strachom a žiadostivosťou, aby si bol slobodný, slobodný a odpútaný?

Znamená to vlastne "odpustiť svetu". Pustiť akýkoľvek nárok alebo očakávanie voči svetu, že sa bude správať tak či onak, že bude taký, či onaký. Brat ho taký, aký je - Boh je, ja som, svet je, veci sú,... Áno, žiadne nároky ani žiadne očakávania voči svetu. O tom to je.

Ale nielen opustiť, ale aj naplniť sa - Kristom.

Prázdnota je neprirodzená - a ak zanechávame svet, tak len preto, aby sme vytvorili priestor pre iné. Kresťan je mystik. A ako platí, že len ten, kto zanechal svet, môže byť mystikom, platí to aj obrátene, len kto takto žije s Kristom, môže opustiť svet.

Takto plní Boha, plní Božej lásky a žijúci v Bohu môžeme odpustiť svetu, vzdať sa voči nemu nárokov a očakávaní a prosto ho prijať, aký je, pretože ho viac nepotrebujeme, nič z neho už viac nepotrebujeme, ako vraví Písmo, "Nemilujte svet, ani to, čo je vo svete. Ak niekto miluje svet, nie je v ňom Otcova láska." (1Jn 2, 15). Odpustenie je vo svojej podstate ovocím toho, že toho druhého nepotrebujeme - tak, ako Boh nepotrebuje svet ani ľudí. Ani my, ak sme v Bohu a plní Boha, nepotrebujeme viac ani svet, ani ľudí v ňom. Neznamená to, že sa nezaujímate o ľudí vo svete. "Nepotrebujem ťa" nie je to isté, ako

"nezaujímaš ma" (hoci u ľudí sveta to tak väčšinou je a zaujímajú sa len o to, čo im prospieva a čo potrebujú). Zaujímate sa - ale už nie plní strachu a žiadostivosti kvôli sebe, ale kvôli druhým. Nie zo sebeckva, ale z lásky. Nie aby sme pre seba niečo získali, niet už čo, ale aby sme iným pomohli. Nie s veľkými a nereálnymi očakávaniami, že svet sa zmení a prestane byť svetom, ale s nádejou, že ako sme my boli zachránení zo sveta, pomôžeme zachrániť sa zase my iným, ako píše blažený Pavol, že "pre všetkých som sa stal všetkým, aby som zachránil aspoň niektorých. A všetko robím pre evanjelium, aby som mal na ňom podiel." (1Kor 9, 22-23).

Ako na to naďabil pri svojom výskume zdravých a fungujúcich rodín psychológ Robin Skynner, "V zdravých rodinách bývajú ľudia schopní veľkej dôvery a silných citov. Zároveň ale pociťujú aj sebestačnosť a dôveru v seba samého, takže jeden druhého zase až tak zúfalo nepotrebujú. Ak sú obaja partneri na sebe citovo nezávislí, keď sú spolu, potom nebývajú vzájomne obmedzovaní svojimi potrebami - nemusia si neustále dávať pozor na to, čo povedia alebo urobia, ako to v záujme naplnenia týchto potrieb robia iní ľudia. Sú tak oveľa viac sami sebou." Dotiahnuté do dôsledkov, skutočná láska začína práve vtedy, keď toho druhého vôbec nepotrebujeme a keď tak náš vzťah k nemu nie je poznačený žiadnym sebeckvom ani pýchou, žiadnou sebeckou žiadostivosťou ani strachom.

Platí to dokonca aj o Bohu - keď Ho milujeme kvôli tomu čím a akým je, len kvôli Nemu samému, kochajúc sa v pohľade na Neho, ktorý nás naplňa a blaží - bez toho, aby sme od Neho čokoľvek očakávali. A to, že sa zbožšťujeme a sami stávame takými, ako On, je už len čosi na spôsob "príjemného bonusu navyše", krásneho a

nádherného, ktorým nás Boh zahrnul bez toho, aby sme si to na ňom nejako žiadali či po tom pre seba dychtili. Keby to neurobil (akože to už urobil), aj tak by sme boli spokojní s tým, že na Neho môžeme hľadiť a milovať to, čím je. Ba aj keby sme na neho ani hľadiť nemohli, aj tak by sme boli blažení len pri pomyslení na to, že Nieкто takýto existuje - a nič viac by sme si neželali. A tak láska robí človeka šťastným práve preto, že v nej svoje šťastie nehľadá, že v nej nijako nehľadá seba.

Naozaj sa musíme presťahovať

=====

Skutočne sa odpútať od sveta, inak nás svet stiahne späť do svojho bahna, utopí nás v smútku a vo svojej špine a nízkości. Musíme sa z neho odsťahovať - a skutočne sa presťahovať do Krista ako do svojho nového sveta, nového života.

Je naozaj veľký rozdiel, či sme vo svete a na Krista iba hľadáme, modlíme sa k Nemu, alebo či skutočne v Kristovi sme, vykúpení zo sveta, oddelení od sveta (čiže svätý v tomto pôvodnom zmysle slova) a je to svet, na ktorý už takto iba hľadáme a do ktorého len ešte nejaký čas "chodíme pracovať". Tak, ako hovorí o nás Ježiš: "Dal som im tvoje slovo a svet ich znenávidel, lebo nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta.

Neprosím, aby si ich vzal zo sveta, ale aby si ich ochránil pred Zlým. Nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta. Posväť ich pravdou; tvoje slovo je pravda. Ako si ty mňa poslal na svet, aj ja som ich poslal do sveta" (Jn 17, 14-18)

Znakom tohto presťahovania sa zo sveta do Krista je, že sa už neprispôbujeme svetu, ale Bohu - a to v každej chvíli.

Lebo kým sme vo svete, tak isteže sú chvíle, keď sa správame podľa Boha a zaoberáme sa Božími vecami, ako napríklad v modlitbe, na stretnutí alebo pri bohoslužbe. Ale keď to skončí a vyjdeme z kostola, tak sa "preladíme" na svetskú vlnu,

prispôbujeme sa svetu a ľuďom okolo a správame sa a chováme ako ľudia sveta. A nielen navonok, ale skutočne sa tým zo srdca zaoberáme - a tým dokazujeme, že sme svetskí ľudia a to Božie sme iba navštívili, povenovali sa tomu, na chvíľu - a potom sa vrátili tam, kde sme stále ešte doma, do sveta.

Znakom presťahovania sa je, že v tom Božom, v Bohu už ostaneme. Keď skončí omša alebo stretnutie alebo rozjímanie a modlitba a my vyjdeme von z kostola, nič sa na nás nezmení. Stále sme v Bohu stále žijeme Božími vecami - "nielen z chleba žije človek, ale z každého slova, ktoré vychádza z Božích úst" (Mt 4, 4), "mojím pokrmom je plniť vôľu toho, ktorý ma poslal, a dokončiť jeho dielo" (Jn 4, 34), ako o sebe hovorí Ježiš - a podľa toho aj konáme a hovoríme, rovnako, ako zaniatený športovec všade športovcom je a úplne samozrejme o tom hovorí a správa sa tak a ani ho veľmi netrápi, čo si o ňom myslia ľudia okolo, lebo nie ich uznanie ale medaile a trofeje na turnajoch hľadá.

Toto presťahovanie sa je ovocím lásky. Ako hovorí sv. Augustín, "čo človek miluje, tomu sa podobá". Ak miluje svet, stáva sa svetský. Ak miluje Boha, stáva sa aj sám božský, zbožšťuje sa, "pretože miluje všetko to, čo miluje Boh" (sv. Klement Alexandrijský).

Táto láska a tiež viera a túžba po veciach Boha nám potom dávajú odvahu skutočne sa od sveta odpútať - čiže od túžby byť svetom milovaný a prijímaný a vo svete úspešný a svetom odmenený - a tým sa odpútať aj od smútku, bolesti a beznádeje, ktorými sme boli naplnení, keď na jednej strane sme na Krista a Jeho Krásu už hľadeli, ale na druhej strane sme ešte stále boli spútani so svetom, ktorý je toho opakom.

Proste, ako hovorí Ježiš: "Ostaňte vo mne a ja vo vás." (Jn 15, 4)! Tak prosto a tak jasne to hovorí: Ostaňte! Nie: navštívte. Ostaňte! Vojdite a už neodídte, lebo "ak niekto neostane vo mne,... uschne" (Jn 15, 6) - zabitý smútkom sveta.

Je to krok viery a lásky: už neodísť. Je ľahké a krásne vojsť a zotrvať ako Mária pri nohách Krista. Ale je aktom viery a lásky a ich odvahy už neodísť, ale ostať takto v Kristovi aj vtedy, keď sa telom vrátime do sveta - ale už len ako cudzinci, ktorých srdce už navždy ostáva odšťahované v Bohu a už naplno nastalo a vo všetkom žije Božie veci. "Nech sa títo obrátia k tebe, ale ty sa neobracaj k nim!" (Jer 15, 19)

Vykúpení pre spasenie sa

=====

- Atharaxia, čiže bezstarostnosť.
- Apatheia, čiže bezžiadostivosť
- Hesychia, čiže nič vlastné, úplná uvoľnenosť, úplný pokoj, číre bytie.

Dohromady toto je VYKÚPENIE ZO ZEME, vyslobodenie, aby sme už neotročili hriechu a svetu.

Toto je aj podstata evanjeliovej chudoby, že totiž netúžime nič a nijako si privlastňovať, nič si vyhradzovať pre seba, nič nadobúdať pre seba, nič vlastné. Užívame veci, ale už len užívame. V ničom nehľadáme seba ani nič vlastné a pre seba, pretože už nič z toho nepotrebujeme.

Bez tohto Vykúpenia nie je možné reálne žiť život synov Boha. Toto vykúpenie z otroctva hriechu, čiže sebeckta pýchy a jej strachu a žiadostivosti, nás robí takými, ako Boh, slobodným.

Táto sloboda Vykúpenia - ktoré je ovocím Daru Božieho synovstva - sa prijíma vierou a pokáním, čiže metanoiou, zmenou zmysľovania o tom, kým sme. Preto "kajajte sa teda, obráťte sa, aby sa zotreli vaše hriechy" (Sk 3, 19). "A tak ospravedlnení z viery, žijeme v pokoji s Bohom skrze nášho Pána Ježiša Krista. Skrze neho máme vierou prístup k tej milosti, v ktorej zotrávame, aj sa chválime nádejou na Božiu slávu." (Rim 5, 1-2). SPÁSA potom znamená, že tento život Boha prijímame a začíname žiť:

- Odpustenie, ktoré je opakom žiadostivosti a v ktorom sa zdieľame akýchkoľvek nárokov,

očakávaní a predpokladania čohokoľvek u iných ľudí a prijímame ich takých, akí sú.

- Milosrdenstvo, ktoré je opakom strachu, ktorý nás nútil nevšímať si iných, aby nám nechýbal čas ani veci, ktorý nás nútil s inými zápasiť, súperiť, bojovať, nedôverovať in, báť sa ich. Ale teraz, keď už v Bohu všetko máme, po ničom vlastnom pozemskom netúžime a nemáme dôvod sa ničoho báť, stáva sa láska, čiže vernosť milosrdenstva našim životom, niečím prirodzeným.

- Jednota lásky, spoločenstvo, ktoré nakoniec medzi takto vykúpenými a spásu prijímajúcimi ľuďmi vzniká. Spoluúčasť, rečou Synody.

A samozrejme Misia, keď prijímame účasť aj na konaní Boha - ako spolustvoriteľa Stvoriteľa a spoluspasiteľa Spasiteľa, ako píše o sebe aj Pavol, že "pre všetkých som sa stal všetkým, aby som zachránil [gr. sozo, spasil] aspoň niektorých" (1Kor 9, 22).

Ako svetlo, ako soľ, ako mesto...

=====

Svet prosto je, aký je. Veci prosto sú, aké sú. Nie sú tu od toho, aby naplňali nejaké naše nároky a očakávania. Náš postoj odpustenia, čiže zrieknutia sa nárokov a očakávaní, sa nevzťahuje iba na ľudí, ale je to niečo univerzálne. Prosto prijímame skutočnosť, jedno, či sú to ľudia, počasie, politika, veci, čokoľvek, takú, aká je.

Ale aj my prosto sme. Sme, čo sme, sme, akí sme - "Božie deti bez hany uprostred zvrhľého a skazeného pokolenia, medzi ktorým svietite ako svetlá na svete." (Flp 2, 15). Našou jedinou úlohou a záujmom a povinnosťou je bez ohľadu na situáciu v každej chvíli týmto byť a takto konať. A ak tým naozaj sme, tak to ani žiadna "úloha" či "povinnosť" nie je, pretože tým sme, je to pre nás prirodzené a samozrejmé. Takže našou úlohou nie je niečo "konať", ale týmto "byť". Tak je to povedané presnejšie. A ak sme, všetko ostatné je už len ovocím a prejavom tohto bytia.

Niekedy sa niečo okolo nás ako výsledok toho zmení. Niekedy nie. Ani v tomto smere nemáme žiadne očakávania, žiadne nároky, okrem toho jedného, aby sme sa my sami osvedčili, že naozaj synmi, dcérami Boha sme a že naozaj tak konáme a žijeme nie pre nejaké vonkajšie uspokojenie z výsledkov či nejaký prospech, ale pretože takí jednoducho sme a naše konanie je len prosté vyjadrenie našej identity.

Je to odpútanosť - ale nie od sveta či ľudí, ale od nášho starého Ja plného sebeckta, nárokov, očakávaní a predpokladov, ktoré stále na ľuďoch a veciach vyžadovalo, aby boli podľa jeho predstáv, správali sa podľa jeho predstáv a prinášali mu uspokojenie. Ale odkedy sme v Bohu a v Ňom sme našli svoje nielen uspokojenie, ale skutočné naplnenie, môžeme toto Ego odložiť a pochovať. Navždy. A tak, ako ľudia okolo nás prosto sú a veci okolo nás prosto sú a nič z toho tu nie je na to, aby

to slúžilo nám alebo to poslúchalo nás, aj my už prosto iba sme: synovia Boha, dcéry Boha, Božie deti uprostred sveta.

"Vy ste soľ zeme. Ak soľ stratí chuť, čím ju osolia? Už nie je na nič, len ju vyhodit' von, aby ju ľudia pošliapali. Vy ste svetlo sveta. Mesto postavené na návrší sa nedá ukryť. Ani lampu nezažnú a nepostavia pod mericu, ale na svietnik, aby svietila všetkým, čo sú v dome. Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach." (Mt 5, 13-16). Soľ je slaná, pretože je soľ. Nič viac nerobí, len je tým, čím je. Svetlo svieti, pretože je svetlom - a nemá to nič spoločné s tým, kde je ani s nijakými očakávaniami, ako by okolie na jeho svietenie malo reagovať. A mesto na návrší stojí, všetkým na očiach, pretože tým prosto je.

	Čičava	Komárany	Merník
Po	<i>Svätí apoštoli Herodión, Agabus, Rúfus, Asynkřit, Flegont a Hermés</i>		
8.4.	8.00 +Edita, Mária, Kamila	18.00 +Jozef, Veronika (r.Semanovská)	
Ut	<i>Svätý mučeník Eupsychos</i>		
9.4.	8.00 +Apolónia, Mikuláš a ostatných z rodiny		
St	<i>Svätý mučeník Terencius, Pompejus a spoločníci</i>		
10.4.	8.00 +Zbyhnev, Július a ich matka	18.00 +Ján, Viera (r.Medešiová) + panychýda	
Št	<i>Prepodobný Ján, učeník sv. Gregora Deĕapolitu</i>		
11.4.	8.00 +Margita, Andrej, Andrej (r.Orlíková)		18.00 +Mária, Štefan a ostatní z rodiny
Pi	<i>Prepodobný otec a vyznávač Bazil, parijský biskup</i>		<i>Zdržanlivosť od mäsa</i>
12.4.	18.00 +Peter (r.Ščepaniková)		
So	<i>Svätý hieromučeník Artemón a spoločníci</i>		
13.4.	8.00 +Juraj (r.Husarová)		
Ne	<i>Tretia nedeľa po Pasche – o myronosičkách</i>		<i>Zbierka na opravu cerkvi</i>
14.4.	9.15 *ZBP Jozef (r.Ragančíková)	7.30 *za famosť	11.00 *ZBP Mária, Slavomír

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete.